A TÖRVÉNYSZÉK ÍTÉLETE (második tanács)

2015. október 6.*

„Verseny — Kartellek — A nátrium-klorát EGT-beli piaca — A kartellben való részvétel megállapított időtartamát csökkentő módosító határozat — A bírság összegének számítása — Elévülés — Az 1/2003/EK rendelet 25. cikke”

A T-250/12. sz. ügyben,

a **Corporación Empresarial de Materiales de Construcción SA**, korábban Uralita SA (székhelye: Madrid [Spanyolország], képviselik: K. Struckmann ügyvéd és G. Forwood barrister)

felperesnek

az **Európai Bizottság** (képviselik kezdetben: N. von Lingen, R. Sauer és J. Bourke, később: M. Sauer és J. Norris-Usher, meghatalmazotti minőségben)

alperes ellen,

az EUMSZ 101. cikk és az EGT-Megállapodás 53. cikke szerinti eljáráshoz kapcsolódó, 2008. június 11-i C(2008) 2626 végleges határozatot módosító 2012. március 27-i C(2012) 1965 végleges bizottsági határozat (COMP/38.695 – „Nátrium-klorát”-ügy) 1. cikke (2) bekezdésének és 2. cikkének megsemmisítése iránti kérelem tárgyában,

A TÖRVÉNYSZÉK (második tanács),

tagjai: M. E. Martins Ribeiro elnök, S. Gervasoni és L. Madise (előadó) bírák,

hivatalvezető: C. Kristensen tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra, és a 2014. november 7-i tárgyalást követően,

meghozta a következő

Ítéletet

A jogvita előzményei

1 A felperes, a Corporación Empresarial de Materiales de Construcción SA, korábban Uralita SA a spanyol jog szerint létrehozott részvénytársaság. 1992-ben e vállalkozás létrehozta az Aragonesas Industrias y Energía SA-t. 1994-ig e vállalkozás 100%-os részesedéssel rendelkezett az említett részvénytársaságban. 1994 decemberében e részvénytársaság minden vegyi tevékenységet átruházott az

* Az eljárás nyelve: angol.

általa korábban létrehozott és Energía y Industrias Aragonesas EIA SA-nak nevezett holdingra (a továbbiakban: EIA). 2003-ban, egy fúziót követően e részvénytársaság beolvasztotta az EIA-t és ismét ugyanannak a részvénytársaságnak a 100%-os tulajdonosa lett. 2005. június 2-án eladta az Ercros Industrial SAU-nak (a továbbiakban: Ercros) a szóban forgó részvénytársaságot, amely Aragonesas Industrias y Energía SAU-vá vált (a továbbiakban: Aragonesas).

2 2003. március 28-án a svédországi székhelyű EKA Chemicals AB (a továbbiakban: EKA) képviselői a bírságok alóli mentesítés, illetve a bírságok csökkentése iránti kérelmet terjesztettek elő a kartellügyek esetében a bírságok alóli mentességről és a bírságok csökkentéséről szóló bizottsági közlemény (HL 2002. C 45., 3. o.; magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet, 2. kötet, 155. o.; a továbbiakban: 2002. évi engedékenységi közlemény) alapján a nátrium-klorát-iparra vonatkozó kartell fennállásával kapcsolatban.

3 2003. szeptember 30-án az Európai Közösségek Bizottsága a 2002. évi engedékenységi közlemény (15) bekezdése értelmében az EKA számára a feltételes mentesség megadásáról szóló határozatot hozott.

4 2004. szeptember 10-én a Bizottság az [EUMSZ 101. cikkben] és [EUMSZ 102. cikkben] meghatározott versenyszabályok végrehajtásáról szóló, 2002. december 16-i 1/2003/EK tanácsi rendelet (HL 2003. L 1., 1. o., magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet, 2. kötet, 205. o.) 18. cikkének (2) bekezdése értelmében információkérést intézett több vállalkozáshoz, köztük az Aragonesashoz. Az Aragonesas 2004. december 3-án és 9-én válaszolt ezen információkérésekre.

5 2006. november 13. és 2008. április 11. között a Bizottság az 1/2003 rendelet 18. cikkének (2) bekezdése értelmében információkéréseket intézett több vállalkozáshoz, többek között 2006. november 13-án, 2007. február 8-án, 2007. március 12-én és 2008. április 11-én az Aragonesas-hoz, valamint 2007. február 8-án, 2007. április 20-án és 2008. április 11-én a felpereshez.

6 2007. július 27-én a Bizottság kifogásközlést fogadott el, amelynek címzettjei többek között az Aragonesas és a felperes voltak. Az előírt határidőn belül ez utóbbiak közölték a Bizottsággal a kifogásközlésre vonatkozó észrevételeiket.

7 2007. november 20-án a felperes élt azon jogával, hogy a Bizottság szóban meghallgassa őt.

8 2008. június 11-én a Bizottság elfogadta az EUMSZ 101. cikk és az EGT-Megállapodás 53. cikke alkalmazására vonatkozó eljárásban (COMP/38.695 – „Nátrium klorát”-ügy) a C(2008) 2626 végleges bizottsági határozatot (a továbbiakban: 2008. évi határozat). E határozatban a Bizottság megállapította, hogy az Aragonesas 1996. december 16. és 2000. február 9. között részt vett a szóban forgó versenyellenes magatartásban.

9 Először is ami a felperest illeti, a Bizottság a 2008. évi határozat (416)–(426) és (455)–(468) preambulumbekezdésében lényegében úgy vélte, hogy a felperes közvetlenül – de közvetetten is, az EIA közvetítésével – meghatározó befolyást gyakorolt az Aragonesas stratégiai irányultságára és teljes kereskedelmi politikájára. Másodszor a Bizottság megállapította, hogy tekintettel egyrészt azon vélelemre, amely szerint az EIA meghatározó befolyást gyakorolt az Aragonesasra amiatt, mert a jogsértés időpontjában annak teljes tőkéjét birtokolta, másrészt a 2008. évi határozatban szereplő más tényezőkre, az EIA legalábbis ténylegesen meghatározó befolyást gyakorolt az Aragonesas magatartására, oly módon, hogy mint a jogsértést elkövető vállalkozásban az Aragonesas-szal együtt részt vevő jogalanyt, az EIA-t terheli felelősség az említett vállalkozás jogsértő magatartásáért. Ebből következően, mivel az EIA-t 2003-ban a felperes beolvasztotta, és mivel ez utóbbi vált az EIA jog szerinti és gazdasági jogutódjává, a Bizottság úgy vélte, hogy az EIA-nak a szóban forgó vállalkozás jogsértő magatartásáért fennálló felelőssége egyúttal átszállt a felperesre.

10 Következésképpen a 2008. évi határozat (469) és (487)–(489) preambulumbekezdésében a Bizottság az Aragonesast és a felperest egyetemleges felelősnek tartja az előbbi által 1996. december 16. és 2000. február 9. között elkövetett jogsértésért.

11 A Bizottság tehát a 2008. évi határozat 1. cikkének g) és h) pontjában azt állapította meg, hogy az Aragonesas és a felperes megsértette az EUMSZ 101. cikket és az EGT-Megállapodás 53. cikkét azáltal, hogy 1996. december 16. és 2000. február 9. között számos megállapodásban és összehangolt magatartásban vett részt.

12 A 2008. évi határozat 2. cikkének f) pontjában a Bizottság 9 900 000 euró összegű bírságot szabott ki az Aragonesasszal és a felperessel szemben egyetemlegesen.

13 A 2008. évi határozat 4. cikkében a Bizottság felsorolta az említett határozat címzettjeit, amelyek között az Aragonesas és a felperes is szerepel.

14 A Törvényszék Hivatalához 2008. augusztus 26-án benyújtott keresetlevelével az Aragonesas keresetet indított a 2008. évi határozat rá vonatkozó részének megsemmisítése iránt. E keresetet T-348/08. ügyszám alatt vették nyilvántartásba. Az Aragonesas lényegében azt vitatta, hogy 1996. december16. és 2000. február 9. között részt vett a versenyellenes magatartásban, ebből következően vitatta a rá kiszabott bírság teljes összegét.

15 A Törvényszék Hivatalához 2008. augusztus 26-án benyújtott keresetlevelével a felperes keresetet indított a 2008. évi határozat rá vonatkozó részének megsemmisítése iránt. E keresetet T-349/08. ügyszám alatt vették nyilvántartásba. A felperes lényegében a Bizottság azon döntését vitatta, hogy neki tudta be az Aragonesasnak felrótt jogsértő magatartást és vele szemben ez utóbbival egyetemlegesen szabott ki bírságot.

16 2008. szeptember 16-án a felperes előzetesen kifizette a 2008. évi határozatban az Aragonesasszal egyetemlegesen rá kiszabott bírságot.

17 2011. október 25-i, Aragonesas Industrias y Energía kontra Bizottság ítéletében (T-348/08, EBHT, a továbbiakban: Aragonesas-ítélet, EU:T:2011:621) a Törvényszék a következőképpen határozott:

„1) A Törvényszék az [EUMSZ 101. cikk] és az EGT-Megállapodás 53. cikke alkalmazására vonatkozó eljárásban (COMP/38.695 – „Nátrium klorát”-ügy) 2008. június 11-én hozott C(2008) 2626 végleges bizottsági határozat 1. cikkének g) pontját megsemmisíti, amennyiben abban az Európai Közösségek Bizottsága az [Aragonesas] részéről jogsértést állapított meg egyrészt az 1996. december 16. és 1998. január 27., másrészt pedig az 1999. január 1-je és 2000. február 9. közötti időszakban.

2) A Törvényszék megsemmisíti a C(2008) 2626 végleges határozat 2. cikkének f) pontját, amennyiben az a bírság összegét 9 900 000 euróban állapítja meg.

3) A Törvényszék a keresetet ezt meghaladó részében elutasítja.

[…]”

18 A fenti 17. pontban hivatkozott Aragonesas-ítélet (EU:T:2011:621) 247. pontjában a Törvényszék úgy határozott, hogy „az első jogalap első részét mint részben megalapozottat kell elfogadni, amennyiben a Bizottság tévesen következtetett arra a [2008. évi] határozatban, hogy az [Aragonesas] részt vett a szóban forgó jogsértésben egyrészt 1996. december 16. és 1998. január 27., másrészt pedig 1999. január 1-je és 2000. február 9. között.”

19 A fenti 17. pontban hivatkozott Aragonesas-ítélet (EU:T:2011:621) 258. pontjában a Törvényszék kimondta, hogy az említett ítélet 247. pontjában levont következtetésekre tekintettel „megalapozottként el kell fogadni a második jogalap második részét, amely azon alapul, hogy a Bizottság értékelési hibát követett el a felperes jogsértésben való részvétele időtartamának kiszámításával kapcsolatban”.

20 A fenti 17. pontban hivatkozott Aragonesas-ítélet (EU:T:2011:621) 302. pontjában a Törvényszék a második jogalappal kapcsolatban arra a következtetésre jutott, hogy „részben el kell fogadni a második jogalapot, mivel a felperes által elkövetett jogsértés időtartama, ahogyan azt a Bizottság a vele szemben kiszabott bírság kiszámítása szempontjából megállapította, téves”.

21 A fenti 17. pontban hivatkozott Aragonesas-ítélet (EU:T:2011:621) 303. pontjában a Törvényszék kimondta, hogy „részben el kell[ett] fogadni a [2008. évi] határozat megsemmisítése iránti kérelmet, mivel egyrészt a Bizottság annak 1. cikkében azt állapította meg, hogy az [Aragonesas] részt vett a jogsértésben 1996. december 16. és 1998. január 27., valamint 1999. január 1-je és 2000. február 9. között, másrészt pedig a Bizottság a határozat 2. cikkében a bírság összegét 9 900 000 euróban határozta meg”.

22 Végül a fenti 17. pontban hivatkozott Aragonesas-ítélet (EU:T:2011:621) 307. pontjában a Törvényszék emlékeztetett többek között arra, hogy a Bizottság köteles levonni a következményeket az említett ítélet 303. pontjában levont következtetésekből.

23 2011. október 25-i Uralita kontra Bizottság ítéletében (T-349/08, a továbbiakban: Uralita-ítélet, EU:T:2011:622) a Törvényszék a felperes keresetét mint megalapozatlant teljes egészében elutasította.

24 2011. december 5-i levelében a Bizottság tájékoztatta a felperest és az Aragonesas-t arról, hogy milyen következményeket kíván levonni a fenti 17. pontban hivatkozott Aragonesas-ítéletből (EU:T:2011:621). Ennek alapján a Bizottság az Aragonesast illetően jelezte, hogy javasolni kívánja a biztosok tanácsának, hogy tekintettel a jogsértésnek a fenti 17. pontban hivatkozott Aragonesas-ítéletben (EU:T:2011:621) megerősített időtartamára szabjon ki új bírságot az 1/2003 rendelet 23. cikke (2) bekezdésének megfelelően. A felperessel kapcsolatban a Bizottság jelezte, hogy noha a fenti 23. pontban hivatkozott Uralita-ítéletben (EU:T:2011:622) a Törvényszék a keresetet teljes egészében elutasította, így a 2008. évi határozatban vele szemben kiszabott bírságot rá nézve fenntartotta, a Bizottság javasolni kívánja a biztosok tanácsának, hogy egyrészt módosítsa a jogsértésben való részvétele időtartamát, hogy az összhangban legyen az Aragonesas tekintetében megállapított időtartammal, másrészt ennek következtében csökkentse a felperessel szemben az Aragonesasszal egyetemlegesen kiszabott bírság összegét. A Bizottság a 2011. december 5-i levéllel egyidejűleg tájékoztatás iránti kérést intézett mind a felpereshez, mind az Aragonesashoz a biztosok testülete elé terjesztendő javaslata véglegesítése céljából.

25 A 2011. december 5-i levélre válaszul 2011. december 19-én az Aragonesas és a felperes levélben jelezték a Bizottságnak, hogy noha a felperesre vonatkozóan nem osztják nézőpontját a fenti 17. pontban hivatkozott Aragonesas-ítéletből (EU:T:2011:621) levonandó következményeket illetően, annak érdekében, hogy a 2008. évi határozatban rájuk egyetemlegesen kiszabott bírság összegének legalább egy részét visszatérítsék nekik, válaszoltak az tájékoztatáskérésre. A felperes és az Aragonesas pontosították, hogy az említett levél semmilyen hatással nincs jogi helyzetükre.

26 2012. január 23-i levelében a felperes először is tájékoztatta a Bizottságot, hogy az Ercrosszal történő összeolvadás következtében az Aragonesas 2010. május 31-én megszűnt létezni. Másodszor a felperes jelezte, hogy noha az Aragonesas egyetemlegesen felelős maradt a szóban forgó jogsértésért a Törvényszék által a fenti 17. pontban hivatkozott Aragonesas-ítéletben (EU:T:2011:621) meg nem semmisített időszak tekintetében, az Ercrosszal kötött részvényvásárlási megállapodásnak megfelelően

a felperes egyedül vállalja a gazdasági felelősséget az említett ítélet, valamint a fenti 23. pontban hivatkozott Uralita-ítélet (EU:T:2011:622) következtében hozandó módosító határozatban kiszabott teljes bírság megfizetéséért. Az említett levélben a felperes többek között az alábbiakat jelezte:

„[…] Az Uralita tehát feltétel nélkül elismeri felelősségét a Bizottság által a 38.695 – „Nátrium-klorát” -ügyben folytatott eljárás során feltárt, 1998. január 28. és 1998. december 31. közötti jogsértésért.

A fentiek alapján és tekintettel azon érdekére, hogy módosító határozat elfogadására kerüljön sor, és az előzetesen megfizetett bírságot neki minél hamarabb visszatérítsék, az Uralita hozzájárulását adja […], hogy kizárólag őt tegyék felelőssé a jogsértésnek a [fenti 17. pontban hivatkozott Aragonesas-]ítéletben [(EU:T:2011:621)] megállapított időtartamára, vagyis az 1998. január 28. és 1998. december 31. közötti időszakra az e határozatban rögzített bírság teljes összegének kifizetéséért, és […] hogy minden módosító határozatot elegendő kizárólag neki továbbítani, anélkül, hogy a tényeket bemutató 2011. december 5-i levélen kívül bármely eljárási iratra szükség volna.”

27 2012. március 27-én a Bizottság elfogadta az EUMSZ 101. cikk és az EGT-Megállapodás 53. cikke szerinti eljáráshoz kapcsolódó, 2008. június 11-i C(2008) 2626 végleges határozatot módosító C(2012) 1965 végleges bizottsági határozatot (COMP/38.695 – „Nátrium-klorát”-ügy) (a továbbiakban: megtámadott határozat). A megtámadott határozat értelmében a Bizottság – miután felidézte a jogvita előzményeit és többek között azt, hogy a Törvényszék a fenti 23. pontban hivatkozott Uralita-ítéletben (EU:T:2011:622) teljes egészében elutasította a felperes által a 2008. évi határozattal szemben indított keresetet –, megállapította, hogy a felperesre kiszabott 9 900 000 euró összegű bírságot fenntartották. Mindazonáltal a megtámadott határozat (8) és (9) preambulumbekezdésében a Bizottság az alábbiakat állapította meg:

„(8) Noha a Törvényszék elutasította az Uralita által a [2008. évi] határozattal szemben indított megsemmisítés iránti keresetet, a Bizottság a [fenti 17. pontban hivatkozott] Aragonesas-ítéletben [(EU:T:2011:621)] kimondott részleges megsemmisítés alapján helyénvalónak véli a jogsértés időtartamának az Uralita tekintetében a [fent hivatkozott] Aragonesas-ítéletben megállapított időtartamra, vagyis az 1998. január 28. és 1998. december 31. közötti időszakra történő csökkentését.

(9) Másfelől, tekintettel az ügy sajátos körülményeire és különösen az Uralita által a 2012. január 23-i levelében tett nyilatkozatokra […], valamint arra a tényre, hogy az Uralita előzetesen már kifizette a Bizottságnak a [2008. évi határozatban] kiszabott bírság teljes összegét, a határozatban megadott határidőn belül, a Bizottság úgy határozott, hogy a következőképpen módosítja a már elfogadott és az Uralitával már közölt határozatot:

a) az 1998. január 28. és 1998. december 31. közötti időszakra csökkenti a jogsértésben való részvétel időtartamát; és

b) az 1/2003 rendelet 23. cikkének (2) bekezdése alapján olyan bírságot állapít meg, amely megfelel a felülvizsgált jogsértési időtartamnak, és amelynek megfizetéséért az Uralita lesz felelős.”

28 A felperesre kiszabott bírság új összegének kiszámítását illetően a Bizottság ugyanazon paramétereket használta, mint amelyeket a 2008. évi határozatban alkalmazott, kivéve az időtartamra vonatkozó szorzót, amelyet a jogsértés csökkentett időtartamát figyelembe véve 0,91-ben rögzített.

29 A 2008. évi határozatban kiszabott, 9 900 000 euró összeg után a felperes általi előzetes megfizetése óta felhalmozódott kamat tekintetében a Bizottság a megtámadott határozat (11) preambulumbekezdésében megállapította, hogy „mivel a Törvényszék megerősítette, hogy a [felperes] az 1998. január 28. és 1998. december 31. közötti időszakban részt vett a jogsértésben, a jelen határozatban meghatározott összegen keletkezett kamat […] őt [illeti meg], ezért azt a Bizottság megtartja”.

30 A megtámadott határozat rendelkező részének szövege a következő:

„*1. cikk*

A [2008. évi] határozat a következőképpen módosul:

(1) Az 1. cikk h) pontja helyébe az alábbi szöveg lép:

»h) Uralita SA, 1998. január 28. és 1998. december 31. között.«

(2) A 2. cikk első bekezdésének f) pontja helyébe az alábbi szöveg lép:

»f) Uralita SA: 4 231 000 euró.«

2. cikk

Az előzetesen megfizetett 4 231 000 euró bírságösszegen 2008. szeptember 16-a óta felhalmozódott kamat a Bizottságot illeti meg.

3. cikk

A jelen határozat címzettjei:

Uralita […]”

31 2012. április 3-án a Bizottság 5 981 569 eurót visszatérített a felperesnek. Ezen összeget a 2008. évi határozatban kiszabott 9 900 000 euró összegű bírság (a továbbiakban: eredeti bírság) és a megtámadott határozatban kiszabott 4 231 000 euró összegű bírság közötti különbség alapján számították ki, és megnövelték az e különbség után az eredeti bírság előzetes megfizetése óta járó kamatokkal.

Az eljárás és a felek kérelmei

32 A Törvényszék hivatalához 2012. június 5-én benyújtott keresetlevelével a felperes megindította a jelen keresetet.

33 A felperes azt kéri, hogy a Törvényszék:

– semmisítse meg a megtámadott határozat 1. cikkének (2) bekezdését annyiban, amennyiben az a felperessel szemben 4 231 000 euró bírságot szab ki;

– semmisítse meg a megtámadott határozat 2. cikkét;

– a Bizottságot kötelezze a költségek viselésére.

34 A Bizottság azt kéri, hogy a Törvényszék:

– utasítsa el a keresetet;

– a felperest kötelezze a költségek viselésére.

A jogkérdésről

35 A kereset alátámasztására a felperes két jogalapot hoz fel. Az első jogalap az 1/2003 rendelet 25. cikke (1) bekezdése b) pontjának megsértésére vonatkozik. A második jogalap az EUMSZ 266. cikk megsértésére vonatkozik.

36 A Bizottság vitatja a felperes által előterjesztett két jogalap megalapozottságát. Mindenekelőtt lényegében azzal érvel, hogy a kereset az első jogalapra alapított részében elfogadhatatlan, mivel a felperesnek nem fűződik érdeke a megtámadott határozat megsemmisítéséhez.

Az elfogadhatóságról

37 A Bizottság vitatja „a [felperes] által benyújtott keresetlevél első jogalap tekintetében való” elfogadhatóságát. Erre vonatkozóan lényegében elsősorban azzal érvel, hogy először is a fenti 23. pontban hivatkozott Uralita-ítélet (EU:T:2011:622) alapjául szolgáló ügyben a felperes nem hivatkozott az 1/2003 rendelet 25. cikke (1) bekezdése b) pontjának megsértésére vonatkozó jogalapra, és az Aragonesas szóban forgó jogsértésben való részvételének időtartamát sem kifogásolta, másodszor a fenti 23. pontban hivatkozott Uralita-ítéletet (EU:T:2011:622) követően, az említett ítélet elleni fellebbezés hiányában a 2008. évi határozat a felperes tekintetében jogerőssé vált a rá 9 900 000 euró bírságot kiszabó részében. A Bizottság hozzáteszi, hogy az ítélkezési gyakorlatra tekintettel nem volt köteles a felperest a 2008. évi határozatnak a fenti 17. pontban hivatkozott Aragonesas-ítéletben (EU:T:2011:621) kimondott részleges megsemmisítéséből származó előnyben részesíteni. Következésképpen, mivel a megtámadott határozat nem váltja fel a 2008. évi határozatot, hanem azt csupán módosítja, egyrészt az 1/2003 rendelet 25. cikke (1) bekezdése b) pontjának megsértésére vonatkozó jogalap elkésett, ezért elfogadhatatlan, másrészt még ha a megtámadott határozatot meg is semmisítenék, a felperesnek annak megsemmisítéséből semmiféle előnye nem származna, mivel a 2008. évi határozat feléledne, így a felperest magasabb összegű bírság sújtaná, mint amekkorát a megtámadott határozatban kiszabtak rá. Így a felperesnek nem fűződik érdeke a megtámadott határozattal szembeni eljáráshoz.

38 A Bizottság másodsorban azzal érvel, hogy először is 2011. december 19-i levelében a felperes kifejezetten hozzájárult ahhoz, hogy egyedül őt tegyék felelőssé az 1998. január 28. és 1998. december 31. közötti időszakra vonatkozóan kiszabandó bírság megfizetéséért, másrészt kifejezte ahhoz fűződő érdekét, hogy a 2008. évi határozatot módosító határozatot mihamarabb elfogadják, másodszor pedig a megtámadott határozathoz kapcsolódó közigazgatási eljárásban a felperes nem hivatkozott az 1/2003 rendelet 25. cikke (1) bekezdése b) pontjának megsértésére. Következésképpen a felperes most nem hivatkozhat jogszerűen a módosító határozat megsemmisítéséhez fűződő érdekére.

39 A felperes lényegében azzal érvel, hogy tekintettel egyrészt a keresete tárgyára – vagyis a megtámadott határozat részleges, annyiban történő megsemmisítése iránti kérelemre, amennyiben e határozat az 1. cikkének (2) bekezdésében rá 4 231 000 euró bírságot szabott ki –, másrészt a fenti 17. pontban hivatkozott Aragonesas-ítélet (EU:T:2011:621) rá vonatkozó joghatásaira, neki érdeke fűződik az említett megtámadott határozattal szembeni eljáráshoz. Ezen érdek nem kérdőjelezhető meg a 2012. január 23-i levelében szereplő nyilatkozataik alapján.

40 Előzetesen rá kell mutatni, hogy a Törvényszék által a tárgyaláson feltett egyik, a felhozott jogellenességi kifogás terjedelmének pontosítására vonatkozó kérdésre adott válaszában a Bizottság jelezte, hogy az említett kifogás az első jogalapra vonatkozik. E pontosítás fényében kell megvizsgálni a Bizottság által felhozott jogellenességi kifogást.

41 E tekintetben, a megsemmisítés iránti kereset elfogadhatóságát illetően az állandó ítélkezési gyakorlat szerint valamely természetes vagy jogi személy által indított ilyen kereset csupán abban az esetben elfogadható, amennyiben a felperesnek érdeke fűződik a megtámadott jogi aktus megsemmisítéséhez.

Ez az érdek feltételezi, hogy e jogi aktus megsemmisítése eredménye folytán előnnyel jár az említett keresetet megindító fél számára (lásd ebben az értelemben: 2000. július 13-i Parlament kontra Richard ítélet, C-174/99 P, EBHT, EU:C:2000:412, 33. pont; 2009. szeptember 10-i Akzo Nobel és társai kontra Bizottság ítélet, C-97/08 P, EBHT, EU:C:2009:536, 33. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2004. szeptember 8-i MCI kontra Bizottság ítélet, T-310/00, EBHT, EU:T:2004:275, 44. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

42 A jelen ügyben rá kell mutatni, hogy a Bizottság lényegében azt állítja, hogy a felperesnek az 1/2003 rendelet 25. cikke (1) bekezdése b) pontjának megsértésére vonatkozó első jogalap alapján nem fűződik érdeke a megtámadott határozat 1. cikke (2) bekezdésének megsemmisítéséhez. Ebből következően a fenti ítélkezési gyakorlat fényében meg kell vizsgálni a Bizottság által az első jogalappal szemben felhozott elfogadhatatlansági kifogást.

43 Elsődlegesen először is rá kell mutatni, hogy ahogyan az a megtámadott határozat (8) és (9) preambulumbekezdéséből kitűnik, e határozat elfogadásával a Bizottság úgy határozott, hogy módosítja 2008. évi határozatot annak érdekében, hogy a felperes részesüljön a fenti 17. pontban hivatkozott Aragonesas-ítélet (EU:T:2011:621) hatásaiban. Ennek alapján a Bizottság egyrészt a megtámadott határozat 1. cikkének (1) bekezdésében úgy határozott, hogy csökkenti a felperesnek a 2008. évi határozatban felrótt jogsértési időtartamot annak érdekében – ahogyan az a megtámadott határozat (8) preambulumbekezdéséből kitűnik –, hogy az megfeleljen a fenti 17. pontban hivatkozott Aragonesas-ítéletben (EU:T:2011:621) megállapított időtartamnak, másrészt a megtámadott határozat 1. cikkének (2) bekezdésében csökkentette a felperesre a 2008. évi határozatban kiszabott bírság összegét annak érdekében – ahogyan az a megtámadott határozat (9) preambulumbekezdésének b) pontjából kitűnik –, hogy az megfeleljen az új jogsértési időtartamnak.

44 Másodszor a fenti 43. pontban szereplő megállapításból következik, hogy a megtámadott határozat, amelynek a felperes címzettje, sérelmet okoz neki annyiban, amennyiben egyrészt új időszak tekintetében róják fel neki, hogy részt vett a 2008. évi határozatban szóban forgó jogsértésben, másrészt a 2008. évi határozatban megállapítotthoz képest új összegű bírságot szabnak ki rá. Márpedig az első jogalappal a felperes a megtámadott határozat 1. cikke (2) bekezdésének megsemmisítését kívánja elérni, mivel a Bizottság az 1/2003 rendelet 25. cikke (1) bekezdésének b) pontjában előírt elévülési idő lejártát követően szabott ki rá bírságot. A felperes semmi esetre sem a megtámadott határozat 1. cikke (1) bekezdésének jogszerűségét vitatja annyiban, amennyiben az meghatározza a neki jelenleg felrótt jogsértés időtartamát.

45 Harmadszor nyilvánvaló, hogy a jelen ügyben szereplő jogsértés egységes és folyamatos jogsértés. Következésképpen az 1/2003 rendelet 25. cikke (2) bekezdése második mondata rendelkezéseinek megfelelően az említett rendelet 25. cikke (1) bekezdésének b) pontjában előírt elévülési idő a jogsértés megszűnésének napján kezdett telni. A jelen ügyben noha a 2008. évi határozatban a felperesnek felrótt jogsértési időszak 2000. február 9-én ért véget, a megtámadott határozatból következik, hogy a felperesnek az említett határozatban felrótt új jogsértési időszak korábbi időpontban ért véget, vagyis, ahogyan azt a felek a Törvényszék által a tárgyaláson feltett kérdésre adott válaszukban elismerték, 1998. december 31-én.

46 Következésképpen, mivel a 2008. évi határozatban a felperesnek eredetileg felrótt jogsértés időtartamának módosításával a Bizottság új időpontot állapított meg, amelytől számítva az 1/2003 rendelet 25. cikke (1) bekezdésének b) pontjában meghatározott elévülési idő telni kezd, a Bizottság tévesen kifogásolja, hogy a felperes a megsemmisítés iránti keresetének alátámasztására az említett cikk megsértésére vonatkozó első jogalapra hivatkozik, noha a felperes a fenti 23. pontban hivatkozott Uralita-ítélet (EU:T:2011:622) alapjául szolgáló ügyben erre nem hivatkozott.

47 Negyedszer nem fogadható el a Bizottság azon érve, amely szerint ha a megtámadott határozatot megsemmisítenék, az azt jelentené, hogy mivel a 2008. évi határozat jogerőssé vált a felperes tekintetében, annak 2. cikkének 9 900 000 euró összegű bírságot kiszabó f) pontja hatályban maradna,

ezért a felperesnek nem származna előnye e megsemmisítésből. Ugyanis anélkül, hogy nyilatkozni kellene arról a kérdésről, hogy a Bizottság köteles volt-e a fenti 17. pontban hivatkozott Aragonesas-ítélet (EU:T:2011:621) hatásaiban részesíteni a felperest – ahogyan az a jelen ítélet 43. pontjában megállapítást nyert –, a megtámadott határozat indokolásából kitűnik, hogy a Bizottság úgy határozott, hogy a 2008. évi határozatban csökkenti a felperesnek felrótt jogsértési időtartamot.

48 Következésképpen, ha a Törvényszék az első jogalap alapján helyt ad a keresetnek, a megtámadott határozat részleges megsemmisítésére kerül sor, mivel az említett jogalap csupán a megtámadott határozat 1. cikkének (2) bekezdése ellen irányul, és csupán annyiban, amennyiben e határozat a felperesre a 2008. évi határozatban kiszabott bírság új összegét állapítja meg, nem pedig annyiban, amennyiben az a felperesnek felrótt új jogsértési időszakot állapít meg, amely időszakra tekintettel a Bizottság bírság kiszabására vonatkozó hatáskörének elévülését értékelni kell. Következésképpen az első jogalap elfogadhatóságának értékelése céljából nem lehet azt vélelmezni, hogy az első jogalap alapján a megtámadott határozat részleges megsemmisítését kimondó ítélet hatására a felperesre a 2008. évi határozatban kiszabott bírság összege feléledne, mivel a Bizottság az EUMSZ 266. cikknek megfelelően köteles megtenni a jelen ítéletben foglaltak teljesítéséhez szükséges intézkedéseket, különösen azon hatáskörét illetően, hogy bírságot szabjon ki a felperesre a megtámadott határozat 1. cikkének (1) bekezdésében meghatározott új jogsértési időszakra tekintettel (lásd: CAS Succhi di Frutta kontra Bizottság ítélet, T-191/96 és T-106/97, EBHT, EU:T:1999:256, 62. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

49 Ebből következik, hogy a megtámadott határozatnak az első jogalap alapján történő részleges megsemmisítése a fenti 41. pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlat alapján előnnyel járna a felperes számára. Az első jogalapot ezért elfogadhatónak kell nyilvánítani.

50 E következtetés nem változhat meg a Bizottság azon érvelésére tekintettel sem, amely szerint a 2011. december 19-i levélben a felperes kifejezetten hozzájárult ahhoz, hogy egyedül őt tegyék felelőssé a 2008. évi határozatot módosító határozatban kiszabandó, a megállapított új jogsértési időszakon alapuló bírság megfizetéséért. Ugyanis a Bizottság állításával ellentétben a 2011. december 19-i levél szövegéből nem tűnik ki, hogy a felperes ebbe beleegyezett volna. Az említett levélben a felperes észrevételeket tesz a Bizottság által a fenti 17. pontban hivatkozott Aragonesas-ítéletet (EU:T:2011:621) és a fenti 23. pontban hivatkozott Uralita-ítéletet (EU:T:2011:622) követően levonni kívánt következményeket illetően, különösen az eredeti bírság összege legalább egy részének neki való visszatérítését illetően.

51 Ezzel szemben meg kell állapítani, hogy a 2012. január 23-i levélben a felperes tájékoztatta a Bizottságot, hogy egyedül vállalja a gazdasági felelősséget bármely bírság megfizetéséért, amelyet egyrészt a fenti 17. pontban hivatkozott Aragonesas-ítéletet (EU:T:2011:621), másrészt a fenti 23. pontban hivatkozott Uralita-ítéletet (EU:T:2011:622) követően meghozandó, a 2008. évi határozatot módosító határozatban szabnak ki rá.

52 Mindazonáltal az ítélkezési gyakorlat szerint, jóllehet a ténybeli vagy jogi körülményeknek valamely vállalkozás által – a Bizottság előtt folyamatban lévő közigazgatási eljárás során – történő kifejezett vagy hallgatólagos elismerése kiegészítő bizonyítéknak minősülhet a kereset megalapozottságának megítélése során, nem korlátozhatja magának a Törvényszék előtti keresetindítás jogának gyakorlását, amellyel a természetes vagy jogi személyek az EUMSZ 263. cikk negyedik bekezdése alapján rendelkeznek. A kifejezetten e célból előírt jogi alap hiányában az ilyen korlátozás ellentétes a jogszerűség és a védelemhez való jog tiszteletben tartásának alapelvével. Végül meg kell állapítani, hogy a hatékony jogorvoslathoz és a pártatlan bírósághoz való jogot az Európai Unió Alapjogi Chartájának 47. cikke biztosítja, amely az EUSZ 6. cikk (1) bekezdésének első albekezdése alapján ugyanolyan jogi kötőerővel bír, mint a Szerződések. E Charta 52. cikkének (1) bekezdése szerint az abban elismert jogok és szabadságok gyakorlása csak a törvény által korlátozható (2010. július 1-jei Knauf Gips kontra Bizottság ítélet, C-407/08 P, EBHT, EU:C:2010:389, 90. és 91. pont).

53 Végezetül meg kell állapítani, hogy az a tény, hogy a felperes a 2012. január 23-i levélben tájékoztatta a Bizottságot, hogy egyedül vállalja a gazdasági felelősséget a szóban forgó jogsértésére kiszabandó bármely bírság megfizetéséért, nem értelmezhető úgy, hogy a felperes lemondott arról, hogy az 1/2003 rendelet 25. cikke (1) bekezdésének b) pontjának rendelkezéseire hivatkozzon a Bizottság ilyen bírság kiszabására vonatkozó jogkörének esetleges elévülését illetően. Az említett levél szövegéből ugyanis csupán annyi tűnik ki, hogy a felperes elfogadta, hogy egyedül vállalja a felelősséget a Bizottság által esetlegesen kiszabott bírság megfizetéséért.

54 Másfelől meg kell állapítani, hogy a 2011. december 19-i levélben a felperes kifejezetten pontosította, hogy az említett levélnek nincs hatása a jogi helyzetére.

55 Következésképpen sem a 2011. december 19-i, sem a 2012. január 23-i levél szövegére nem lehet hivatkozni a felperessel szemben az első jogalap vitatása érdekében.

56 A fenti megfontolások összességére tekintettel a Bizottság által az első jogalappal szemben felhozott elfogadhatatlansági kifogást mint megalapozatlant el kell utasítani, és a jelen ügy érdemi vizsgálatával kell folytatni.

Az ügy érdeméről

57 Az első jogalap keretében a felperes azt rója fel a Bizottságnak, hogy egyrészt megsértette az 1/2003 rendelet 25. cikke (1) bekezdésének b) pontját azáltal, hogy az említett cikkben előírt elévülési idő lejártát követően új bírságot szabott ki rá, másrészt jogban való tévedést követett el, amikor a megtámadott határozat 2. cikkében úgy határozott, hogy megtartja azon kamatokat, amelyek az eredeti bírság előzetes megfizetése óta e bírságnak az említett határozat 1. cikkének (2) bekezdésében megállapított új bírság összegével egyenlő része után halmozódtak fel.

58 Pontosabban a felperes először is azzal érvel, hogy a megtámadott határozat 1. cikkének (1) bekezdése értelmében a Bizottság csökkentette az Uralitával szemben megállapított jogsértési időszakot, így az megfelel a fenti 17. pontban hivatkozott Aragonesas-ítéletben (EU:T:2011:621) rögzített időszaknak, vagyis az 1998. január 28. és 1998. december 31. közötti időszaknak.

59 Márpedig először is az 1/2003 rendelet 25. cikke (2) bekezdésének rendelkezései szerint mivel a szóban forgó jogsértést folyamatos jogsértésnek minősítették, az ötéves elévülési idő 1998. december 31-én kezdett telni.

60 Továbbá az 1/2003 rendelet 25. cikke (3) bekezdésének rendelkezései értelmében az EKA 2003. március 28-i engedékenység iránti kérelme, valamint a Bizottság 2003. szeptember 30-i határozata, amelyben a 2002. évi engedékenységi közlemény (15) bekezdése alapján feltételes mentességet biztosított neki, nem minősülnek az elévülési idő megszakítására alkalmas eseményeknek. Végül a felperes megjegyzi, hogy a Bizottság döntéshozatali gyakorlatából kitűnik, hogy az említett közlemény alapján a Bizottság az elévülést megszakító cselekményként tekint az első információkérésre. Így a 2008. évi határozat (492) preambulumbekezdésében a Bizottság a 2004. szeptember 10-i első információkérést az adott ügyben az elévülést megszakító eseményként említette. E döntéshozatali gyakorlat megakadályozza, hogy a Bizottság most valamely más típusú cselekményre – mint amilyen a feltételes mentességet biztosító határozat – hivatkozzon az elévülést megszakító eseményként.

61 Végül az elévülést megszakító bármely más esemény hiányában az 1/2003 rendelet 25. cikke (1) bekezdésének b) pontjában meghatározott elévülési idő 2003. december 31-én telt le.

62 Következésképpen a felperes szerint a Bizottság azáltal, hogy a megtámadott határozat 1. cikkének (2) bekezdésében az említett határozat 1. cikkének (1) bekezdésében szereplő jogsértés időtartama alapján bírságot szabott ki rá, megsértette az 1/2003 rendelet 25. cikke (1) bekezdésének b) pontját.

63 Másodszor a felperes azt állítja, hogy mivel a Bizottság már nem volt jogosult arra, hogy a megtámadott határozatban új bírságot szabjon ki rá, így jogszerűen nem határozhatott úgy a megtámadott határozat 2. cikkében, hogy megtartja azon kamatokat, amelyek az eredeti bírság előzetes megfizetése óta e bírságnak az említett határozat 1. cikkének (2) bekezdésében megállapított új bírság összegével egyenlő része után halmozódtak fel, vagyis 4 231 000 eurót.

64 Harmadszor a felperes válaszában először is azzal érvel, hogy azon kérdés eldöntése érdekében, hogy a Bizottság az 1/2003 rendelet 25. cikkének rendelkezései értelmében jogosult volt-e még bírságot kiszabni rá, és ebből következően jogosult volt-e megtartani azon kamatokat, amelyek az eredeti bírság előzetes megfizetése óta e bírságnak a megtámadott határozat 1. cikkének (2) bekezdésében megállapított új bírság összegével egyenlő része után halmozódtak fel, meg kell határozni, hogy a 2008. évi határozat részleges megsemmisítése a fenti 17. pontban hivatkozott Aragonesas-ítéletben (EU:T:2011:621) rá nézve joghatást vált-e ki. Erre vonatkozóan a felperes azzal érvel, hogy mivel egyetemlegesen felelt a szóban forgó jogsértésért – amely kizárólag az Aragonesas jogsértő magatartásával valósult meg –, csupán azért, mert meghatározó befolyást gyakorolt ez utóbbi felett, és mert átvette az EIA jogait és kötelezettségeit, a 2008. évi határozat részleges megsemmisítése a fenti 17. pontban hivatkozott Aragonesas-ítéletben (EU:T:2011:621) joghatásokat váltott ki rá nézve. Ebből következően a felperesnek részesülnie kellene a rá és az Aragonesasra egyetemlegesen kiszabott egységes bírság esetleges elévüléséből.

65 A felperes továbbá úgy véli, hogy mivel a fenti 17. pontban hivatkozott Aragonesas-ítéletben (EU:T:2011:621) a Törvényszék teljes egészében megsemmisítette a rá és az Aragonesasra a 2008. évi határozatban egyetemlegesen kiszabott bírságot, a Bizottság a megtámadott határozatban új bírságot szabott ki rá. Ebből következően a megtámadott határozat az 1/2003 rendelet 25. cikkében meghatározott elévülési szabályok hatálya alá tartozik.

66 Végül, még ha az elévülési idő meg is szakadt a Bizottság 2003. szeptember 30-i, az EKA számára feltételes mentességet biztosító határozatának elfogadásakor, és tekintetbe véve az elévülési idő 1/2003 rendelet 25. cikkének (6) bekezdésében előírt nyugvását, a megtámadott határozatban kiszabott bírság az ugyanezen rendelet 25. cikkének (5) bekezdésében előírt legfeljebb tízéves elévülési idő lejártával elévült.

67 A Bizottság az első jogalap alátámasztására felhozott összes érvet vitatja.

68 Mindenekelőtt a Törvényszék megállapítja, hogy az első jogalap két kifogáson alapszik, és mindkettő jogban való tévedésre vonatkozik. A második kifogást illetően a keresetlevélből kitűnik, hogy a felperes nem azonosította azt a jogi szabályt, amelyet véleménye szerint a Bizottság megsértett azáltal, hogy a megtámadott határozat 2. cikkében úgy határozott, hogy megtartja azon kamatokat, amelyek az eredeti bírság előzetes megfizetése óta e bírságnak az említett határozat 1. cikkének (2) bekezdésében megállapított új bírság összegével egyenlő része után halmozódtak fel.

69 Mindazonáltal előzetesen rá kell mutatni, hogy a második jogalapban a felperes azt állítja, hogy a Bizottság megsértette az EUMSZ 266. cikket, mivel lényegében azáltal, hogy a megtámadott határozat 2. cikkében úgy határozott, hogy megtartja az általa kiszabott új bírság összegét, valamint az említett összeg után az eredeti bírság előzetes megfizetése óta felhalmozódott kamatokat, a Bizottság nem vonta le a következményeket a fenti 17. pontban hivatkozott Aragonesas-ítéletből (EU:T:2011:621).

70 Márpedig a Törvényszék által a második jogalap terjedelmét illetően a tárgyaláson feltett kérdésre válaszolva a felperes elismerte – ahogyan azt a tárgyalási jegyzőkönyvben feljegyezték –, hogy a megtámadott határozat 2. cikke nem vonatkozik az említett határozat 1. cikkének (2) bekezdésében meghatározott bírság új összege után felhalmozódott kamatokra. Következésképpen a második jogalapot úgy kell értelmezni, mint amelyben a felperes kizárólag a Bizottságnak a megtámadott

határozat 2. cikkében szereplő azon döntését vitatja, hogy megtartja azon kamatokat, amelyek az eredeti bírság előzetes megfizetése óta e bírságnak az említett határozat 1. cikkének (2) bekezdésében megállapított új bírság összegével egyenlő része után halmozódtak fel.

71 A fenti megfontolásokra tekintettel meg kell állapítani, hogy az első jogalap alátámasztására felhozott második kifogás megegyezik a felperes által kifejtett azon indokolással, amelyet az EUMSZ 266. cikk megsértésére vonatkozó második jogalap alátámasztására hozott fel. Következésképpen először is az első jogalap második kifogását a második jogalap fényében kell értelmezni, és ennek alapján úgy kell tekinteni, hogy az említett kifogásban a felperes az EUMSZ 266. cikk megsértésére hivatkozik. Továbbá az első jogalap második kifogását és a második jogalapot azonosságuk miatt együttesen kell vizsgálni, ugyanis mindkettő az EUMSZ 266. cikk megsértésének megállapítására irányul. Végül az első jogalap megfogalmazásából lényegében kitűnik, hogy az említett jogalap második része az első rész megalapozottságának megállapításán alapul. Ugyanis a felperes szerint a Bizottság annyiban tartotta meg jogellenesen azon kamatokat, amelyek az eredeti bírság előzetes megfizetése óta e bírságnak a megtámadott határozat 1. cikkének (2) bekezdésében megállapított új bírság összegével egyenlő része után halmozódtak fel, amennyiben a Bizottság már nem volt jogosult új összegű bírságot kiszabni rá. Következésképpen meg kell állapítani, hogy mind a második jogalap, mind az első jogalap második kifogása az első jogalap első része megalapozottságának Törvényszék általi előzetes megállapításán alapul.

72 Az 1/2003 rendelet 25. cikke (1) bekezdése b) pontjának megsértésére vonatkozó első jogalapot illetően meg kell jegyezni, hogy az lényegében annak Törvényszék általi kimondására irányul, hogy a Bizottság már nem volt jogosult bírságot kiszabni a felperesre.

73 Először is rá kell mutatni, hogy az első jogalap első része azon előfeltevésen alapul, amely szerint a Törvényszék a fenti 17. pontban hivatkozott Aragonesas-ítéletben (EU:T:2011:621) teljes egészében megsemmisítette a 2008. évi határozat 2. cikkének f) pontját, így a megtámadott határozatban a Bizottság a felperesre bírságot kiszabó új határozatot hozott.

74 Ezen előfeltevés hibás. A fenti 17. pontban hivatkozott Aragonesas-ítélet (EU:T:2011:621) rendelkező részének 2. pontjából egyértelműen kitűnik, hogy a Törvényszék annyiban semmisítette meg a 2008. évi határozat 2. cikkének f) pontját, „amennyiben az a bírság összegét 9 900 000 euróban állapítja meg”. Következésképpen a 2008. évi határozat említett cikkének megsemmisítése az „annyiban” fordulat használatánál fogva részleges, mivel az csupán a kiszabott bírság összegét jelöli ki, de nem vonatkozik a Bizottság bírságot kiszabó határozatára.

75 A 2008. évi határozat 2. cikke f) pontjának ezen olvasatát erősíti meg a fenti 17. pontban hivatkozott Aragonesas-ítélet (EU:T:2011:621) 247., 258., 302. és 303. pontjában szereplő indokolás is, ahogyan azokra a fenti 18–21. pont hivatkozik.

76 Következésképpen mind a fenti 17. pontban hivatkozott Aragonesas-ítélet (EU:T:2011:621) rendelkező részéből, mind annak indokolásából kitűnik, hogy a Törvényszék kizárólag annyiban semmisítette meg a 2008. évi határozat 2. cikkének f) pontját, amennyiben abban a Bizottság megállapította a bírság összegét. A Törvényszék semmi esetre sem semmisítette meg az említett cikket annyiban, amennyiben a Bizottság úgy határozott, hogy az 1/2003 rendelt 23. cikkének (2) bekezdése alapján bírságot szab ki az Aragonesasra és a felperesre egyetemlegesen.

77 A felperes állításával ellentétben a megtámadott határozatban a Bizottság nem hozott rá bírságot kiszabó új határozatot. Az említett határozat tárgya és hatása ugyanis az volt, hogy részben – 4 231 000 euró, vagyis a megtámadott határozat 1. cikke (1) bekezdésének f) pontjában jelzett összegig – fenntartsa a felperesre a 2008. évi határozatban eredetileg kiszabott bírságot. Következésképpen az első jogalap első része megalapozottságának értékelése céljából – amely rész arra vonatkozik, hogy elévült a Bizottság azon jogosultsága, hogy bírságot szabjon ki a felperesre – azon időpontot kell figyelembe venni, amikor a Bizottság úgy határozott, hogy bírságot szab ki a felperesre,

vagyis 2008. június 11-ét, a 2008. évi határozat elfogadásának időpontját, nem pedig a megtámadott határozat elfogadásának időpontját, amely határozat célja az volt, hogy a fenti 17. pontban hivatkozott Aragonesas-ítélet (EU:T:2011:621) hatásaiban részesítse a felperest, ahogyan az ez utóbbi határozatból kitűnik.

78 Másodszor az 1/2003 rendelet 25. cikke (1) bekezdésének b) pontjában előírt elévülési időt illetően emlékeztetni kell arra, hogy az említett cikknek az ugyanezen rendelet 23. cikke (2) bekezdésének a) pontjával együttes olvasata szerint ötéves elévülési idő vonatkozik a Bizottság azon hatáskörére, hogy bírságot szabjon ki az EUMSZ 101. cikk rendelkezéseit akár szándékosan, akár gondatlanságból megsértő vállalkozásokra.

79 Az 1/2003 rendelet 25. cikkének (2) bekezdése szerint az elévülési idő a jogsértés elkövetésének napján kezdődik. Ugyanezen rendelkezés azonban pontosítja, hogy folyamatos vagy ismétlődő jogsértések esetén az elévülési idő a jogsértés megszűnésének napján kezdődik.

80 Az 1/2003 rendelet 25. cikke (3) bekezdésének a) pontja kimondja, hogy az említett elévülést megszakítja a Bizottság vagy valamely tagállam versenyhatósága által a jogsértés tekintetében vizsgálat vagy eljárás céljából tett bármilyen intézkedés, különösen a Bizottság írásbeli adatkérése, az elévülési idő pedig azon a napon szakad meg, amelyen legalább egy olyan vállalkozás vagy vállalkozások legalább egy olyan társulása értesítést kap az intézkedésről, amely részt vett a jogsértésben.

81 Az 1/2003 rendelet 25. cikkének (4) bekezdése értelmében az elévülési idő megszakadása a jogsértésben részt vevő „összes” vállalkozásra vagy a vállalkozások „összes” ilyen társulására nézve bekövetkezik (2012. június 27-i Bolloré kontra Bizottság ítélet, T-372/10, EBHT, EU:T:2012:325, 201. pont).

82 Ami az 1/2003 rendelet 25. cikke (5) bekezdésének első mondatát illeti, az többek között kimondja, hogy az elévülési idő minden megszakadás után újrakezdődik.

83 A jelen ügyben először is a felek között nem vitatott, hogy a szóban forgó jogsértés egységes és folyamatos jogsértés. Következésképpen az 1/2003 rendelet 25. cikke (2) bekezdése második mondata rendelkezéseinek megfelelően az említett rendelet 25. cikke (1) bekezdésének b) pontjában előírt elévülési idő „a jogsértés megszűnésének napján” kezdett telni, vagyis ahogyan az a jelen ítélet 45. pontjában megállapítást nyert, 1998. december 31-én. Az elévülés megszakító cselekmény hiányában az 1/2003 rendelet 25. cikke (1) bekezdésének b) pontjában szereplő ötéves elévülési időnek főszabály szerint 2003. december 31-én kellett letelnie.

84 Másodszor meg kell vizsgálni, hogy ahogyan azzal a Bizottság érvel, az 1/2003 rendelet 25. cikke (1) bekezdésének b) pontjában előírt ötéves elévülési időt megszakította-e a 2003. december 31. előtt a Bizottságnak az ugyanezen rendelet 25. cikkének (3) bekezdése szerinti valamely intézkedése.

85 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az ítélkezési gyakorlat szerint az 1/2003 rendelet 25. cikke (3) és (4) bekezdésének rendelkezéseiből kitűnik, hogy amennyiben egy vállalkozást részt vett a jogsértésben, azaz amennyiben e vállalkozást a megtámadott határozat ilyenként azonosította, az elévülés rá nézve megszakad azzal a vizsgálati vagy eljárási cselekménnyel, amelyről legalább egy (ezen vagy egy másik), a jogsértésben részt vevőként azonosított vállalkozás értesítést kap. Az elévülést megszakító cselekmény tehát *erga omnes* fejti ki joghatását, a szóban forgó jogsértésben részt vevő összes vállalkozásra nézve (lásd ebben az értelemben: Bolloré kontra Bizottság ítélet, fenti 81. pont, EU:T:2012:325, 201., 205. és 211. pont).

86 A jelen ügyben meg kell állapítani, hogy a felperest a megtámadott határozat a jogsértés résztvevőjeként azonosította. Következésképpen ha a jelen ügyben az elévülést valamely cselekmény megszakította, akkor arra a felperessel szemben is hivatkozni lehet.

87 Emellett fel kell tenni azt a kérdést, hogy ahogyan azzal a Bizottság érvel, a 2002. évi engedékenységi közlemény 15. pontja alapján az EKA számára feltételes mentességet biztosító 2003. szeptember 30-i bizottsági határozatot az 1/2003 rendelet 25. cikkének (3) bekezdése szerinti elévülést megszakító cselekménynek kell-e tekinteni.

88 E tekintetben emlékeztetni kell egyrészt arra, hogy az ítélkezési gyakorlat szerint az 1/2003 rendelet 25. cikkének (3) bekezdésében szereplő, és a „különösen” szóval bevezetett felsorolás egyáltalán nem kimerítő, és e rendelkezés nem rendeli alá az elévülés megszakadását valamely irat kézbesítésének vagy írásbeli ellenőrzési megbízatásnak (lásd analógia útján: 2002. október 15-i Limburgse Vinyl Maatschappij és társai kontra Bizottság ítélet, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P–C-252/99 P és C-254/99 P, EBHT, EU:C:2002:582, 141. és 162. pont), másrészt mivel az elévülés megszakadása kivételt jelent az ötéves elévülés elve alól, mint ilyet megszorítóan kell értelmezni (2003. március 19-i CMA CGM és társai kontra Bizottság ítélet, T-213/00, EBHT, EU:T:2003:76, 484. pont).

89 Másfelől az 1/2003 rendelet 25. cikke (3) bekezdése első mondatának rendelkezéseiből következik, hogy az elévülés említett rendelet értelmében való megszakításához a Bizottság intézkedésére többek között „a jogsértés tekintetében vizsgálat vagy eljárás céljából” kell hogy sor kerüljön.

90 Márpedig a Bizottság által alkalmazott engedékenységi politika tekintetében a Bíróság kimondta, hogy az engedékenységi programok hasznos eszközét alkotják a versenyjogi szabályok megsértése felfedezésének és megszüntetésének érdekében vívott hatékony küzdelemnek, ennélfogva az EUMSZ 101. cikk és EUMSZ 102. cikk hatékony alkalmazásának célját szolgálják (2011. június 14-i Pfleiderer-ítélet, C-360/09, EBHT, EU:C:2011:389, 25. pont).

91 Ugyanígy a Törvényszék szerint [a]z engedékenységi program tehát az EUMSZ 101. cikk legsúlyosabb megsértéseinek számító magatartások tekintetében útmutató, büntető és elrettentő célt szolgál” (2011. szeptember 9-i Deltafina kontra Bizottság ítélet, T-12/06, EBHT, EU:T:2011:441, 107. pont).

92 A Törvényszék azt is kimondta, hogy a bírság alóli feltételes mentesség nyújtása tehát olyan különleges eljárásjogi helyzetet biztosít a közigazgatási eljárás során azon vállalkozás javára, amelyik teljesítette a 2002. évi engedékenységi közlemény 8. pontjában meghatározott feltételeket, amely bizonyos joghatásokat keletkeztet (Deltafina kontra Bizottság ítélet, fenti 91. pont, EU:T:2011:441, 114. pont).

93 Ahogyan az a fenti 91. pontban hivatkozott Deltafina kontra Bizottság ítéletnek (EU:T:2011:441) a Bizottság által alkalmazott engedékenységi programra vonatkozó 103–118. pontjából kitűnik, az engedékenységet kérelmező számára feltételes mentesség biztosítása hozzájárul az említett program teljes érvényesüléséhez, mivel arra irányul, hogy kedvező bánásmódban részesítsék a Bizottsággal az EUMSZ 101. cikk legsúlyosabb megsértéseinek számító titkos kartellekre vonatkozó vizsgálatok során együttműködő vállalkozásokat (Deltafina kontra Bizottság ítélet, fenti 91. pont, EU:T:2011:441, 103. és 105. pont). Így a vizsgálatban való, a Bizottságnak a versenyjogi szabályok megállapításában és megbüntetésében álló munkáját megkönnyítő tevékeny és önkéntes együttműködésük ellentételezéseként a vállalkozások kedvezményes bánásmódban részesülhetnek azon bírságok tekintetében, amelyeket a Bizottság egyéb esetben kiszabna velük szemben, feltéve, hogy megfelelnek a 2002. évi engedékenységi közleményben meghatározott feltételeknek (Deltafina kontra Bizottság ítélet, fenti 91. pont, EU:T:2011:441, 108. pont).

94 Másfelől emlékeztetni kell arra, hogy a 2002. évi engedékenységi közlemény (8) bekezdése az alábbiakat mondja ki:

„A Bizottság mentességet biztosít egy vállalkozás számára a bírság alól, amelyet egyébként kiszabott volna, ha:

a) a vállalkozás elsőként szolgáltat olyan bizonyítékot, amely a Bizottság szerint lehetővé teszi, hogy határozatot fogadjon el annak érdekében, hogy a 17. rendelet 14. cikkének (3) bekezdése szerint vizsgálatot folytasson a Közösséget érintő állítólagos kartellel kapcsolatban;

b) a vállalkozás elsőként szolgáltat olyan bizonyítékot, amely a Bizottság szerint lehetővé teszi az [EUMSZ 101. cikk] megsértésének felfedését a Közösséget érintő állítólagos kartellel kapcsolatban.”

95 A 2002. évi engedékenységi közlemény (11) bekezdésének a)–c) pontja szerint:

„A 8. pont a) alpontjában és a 9. pontban vagy a 8. pont b) alpontjában és a 10. pontban meghatározott feltételeken kívül értelemszerűen a következő halmozott [helyesen: konjunktív] feltételeknek is teljesülniük kell a bírság alóli mentesség elnyerésének minden esetében [helyesen: minden esetben teljesülniük kell a bírság alóli mentesség elnyeréséhez]:

a) a vállalkozás teljes mértékben, folyamatosan és eredményesen [helyesen: gyorsan] együttműködik a Bizottság közigazgatási eljárása során, és a Bizottság rendelkezésére bocsátja a birtokába került vagy számára elérhető összes bizonyítékot a feltehető jogsértéssel kapcsolatban. Különösen a Bizottság rendelkezésére áll bármely olyan kérés gyors teljesítésére, amely hozzájárulhat a tényállás megállapításához;

b) a vállalkozás nem később, mint értelemszerűen a 8. pont a) alpontja vagy a 8. pont b) alpontja szerint a bizonyítékok benyújtása időpontjában véget vet a feltehető jogsértésben való részvételének [helyesen: a vállalkozás az esettől függően legkésőbb a 8. pont a) alpontja vagy a 8. pont b) alpontja szerinti bizonyítékok benyújtásának időpontjában véget vet a feltételezett jogsértésben való részvételének];

c) a vállalkozás nem tett lépéseket annak érdekében, hogy más vállalkozásokat a jogsértésben való részvételre kényszerítsen.”

96 A fenti 90–95. pontban kifejtett megfontolásokra tekintettel rá kell mutatni először is, hogy az engedékenységi program közvetlenül hozzájárul az Európai Unió versenyszabályai megsértésével szembeni fellépés politikájának teljes érvényesüléséhez, amely politikáért a Bizottság a felelős. Továbbá az engedékenységet kérelmező számára feltételes mentességet biztosító határozat lehetővé teszi annak igazolását, hogy a kérelme megfelelő az ahhoz teljesítendő előfeltételeknek, hogy a közigazgatási eljárás lezárásakor bizonyos feltételek mellett végleges mentességben részesülhessen. Végül ezen eljárási jogállás, mellyel a feltételes mentességet biztosító határozat ruházza fel az engedékenységet kérelmezőt, arra kötelezi az érintettet, hogy a végleges mentességben való részesülés érdekében a Bizottság végleges határozatának meghozataláig olyan magatartást tanúsítson, amely megfelel a 2002. évi engedékenységi közlemény (11) bekezdésének a)–c) pontjában előírt feltételeknek. Az engedékenységet kérelmező e magatartását többek között azon kötelezettség jellemzi, hogy egyrészt teljes mértékben, folyamatosan és gyorsan együttműködik a közigazgatási eljárás során, másrészt a Bizottság rendelkezésére bocsátja a birtokába került vagy számára elérhető összes bizonyítékot a feltételezett jogsértéssel kapcsolatban.

97 Következésképpen az engedékenységet kérelmező számára a feltételes mentesség biztosítása azáltal, hogy ilyen eljárási jogállást biztosít ez utóbbinak, elengedhetetlen a Bizottság számára a feltételezett jogsértés kivizsgálásának és az eljárás lefolytatásának lehetővé tétele érdekében. Következésképpen meg kell állapítani, hogy a Bizottság ezen eljárási cselekményére az 1/2003 rendelet 25. cikke

(3) bekezdésének első mondata értelmében a jogsértés tekintetében vizsgálat vagy eljárás céljából került sor, így azt az elévülést megszakító intézkedésnek lehet minősíteni. Ahogyan az a fenti 85. pontban szerepel, az ilyen intézkedés *erga omnes* fejti ki joghatását, a jogsértésben részt vevő összes vállalkozásra nézve.

98 A fenti 97. pontban levont következtetésekre tekintettel meg kell állapítani, hogy a jelen ügyben az elévülést, amely a felperes tekintetében 1998. december 31-én kezdett telni, négy év és kilenc hónap elteltével megszakította a Bizottság 2003. szeptember 30-i, az EKA-nak feltételes mentességet biztosító határozata. Az elévülés emiatt e határozat meghozatalától számítva nulláról kezdődött újra, hogy tizenegy hónappal és tíz nappal később ismét megszakítsa a Bizottság 2004. szeptember 10-i információkérése, melyet többek között az Aragonesasnak címzett. Az elévülési idő tehát ismét telni kezdett, 2008. június 11-ig, vagyis három évig és kilenc hónapig, a 2008. évi határozat meghozataláig. Következésképpen tekintettel a fenti 77. pontban szereplő megállapításra, amely szerint azon időpontot kell figyelembe venni, amikor a Bizottság határozott arról, hogy bírságot szab ki a felperesre, vagyis 2008. június 11-ét, a 2008. évi határozat elfogadásának időpontját, ez utóbbi határozatot, melyet a bírság összegét tekintve 4 231 000 euró összegig részlegesen hatályban tartott a megtámadott határozat, az 1/2003 rendelet 25. cikke (1) bekezdésének b) pontjában előírt ötéves elévülési idő lejárta előtt fogadták el.

99 Egyrészt e következtetést nem kérdőjelezi meg a felperes azon érve sem, amely szerint a Bizottság a 2008. évi határozat (492) preambulumbekezdésében a 2004. szeptember 10-i első információkérést azonosította a jelen ügyben az elévülést megszakító intézkedésként. Ugyanis az a tény, hogy a Bizottság a 2008. évi határozatban ezen intézkedésre utalt, nem akadályozza meg, hogy jelenleg valamely korábbi cselekményre hivatkozzon, mint amilyen a 2003. szeptember 30-i határozat, amelyet szintén az említett elévülési idő megszakítására alkalmasnak tekintett. Ugyanis az említett preambulumbekezdés szövegéből kifejezetten kitűnik, hogy a Bizottság szerint az elévülés „legkésőbb” 2004. szeptember 10-én megszakadt. Így a Bizottság egyáltalán nem zárta ki, hogy a 2004. szeptember 10-i információkérésnél korábbi más cselekmények, mint amilyen az EKA-nak feltételes mentességet biztosító 2003. szeptember 30-i bizottsági határozat, szintén megszakíthatták az elévülést.

100 Másrészt a felperes tévesen hivatkozik a Bizottság döntéshozatali gyakorlatára, amely véleménye szerint a Bizottság határozataiban eddig érvényesült, annak alátámasztására, hogy ez utóbbi köteles volt a 2008. évi határozat egyik címzettjének küldött 2004. szeptember 10-i első információkérést tekinteni az elévülést megszakító cselekménynek. Ugyanis ahogyan az a fenti 84–97. pontban kifejtett indokolásból kitűnik, a Bizottság valamely határozatának elévülést megszakító cselekménynek való minősítése többek között a jelen ügyben az 1/2003 rendelet 25. cikkéből fakadó jogszabályi rendelkezések alkalmazásán alapul, amint azokat végső soron az uniós bíróság értelmezi. Következésképpen a Bizottságnak a felperes által hivatkozott korábbi gyakorlata nem akadályozza meg a Bizottságot abban, hogy az uniós bíróság ellenőrzése mellett az elévülést megszakító más jellegű cselekményeket fogadjon el, mint az első információkérés.

101 Harmadszor a felperes által a válaszában felhozott, az 1/2003 rendelet 25. cikke (5) bekezdésének megsértésére vonatkozó jogalappal kapcsolatban emlékeztetni kell arra, hogy a Törvényszék eljárási szabályzatának 76. cikke szerint a keresetlevélnek tartalmaznia kell többek között a felhozott jogalapok rövid ismertetését. Ezenfelül az állandó ítélkezési gyakorlat szerint, függetlenül a terminológiai kérdésektől, ennek az ismertetésnek megfelelően érthetőnek és pontosnak kell lennie ahhoz, hogy lehetővé tegye az alperes számára azt, hogy előkészítse védekezését, a Törvényszék számára pedig azt, hogy a kereset tárgyában határozhasson, adott esetben anélkül, hogy bármilyen más további információt kellene kérnie. A jogbiztonság és a gondos igazságszolgáltatás biztosítása érdekében a kereset elfogadhatóságához a lényegi tény- és jogkérdéseknek, amelyeken alapul, ha csak röviden is, de magából a keresetlevél szövegéből koherens és érthető módon ki kell tűnniük (lásd: 2006. szeptember 27-i Roquette Frères kontra Bizottság ítélet, T-322/01, EBHT, EU:T:2006:267, 208. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). Ugyancsak az ítélkezési gyakorlat szerint elfogadhatatlannak kell tekinteni azokat a jogalapokat, amelyeket nem megfelelően fogalmaztak meg az eljárást kezdeményező

keresetlevélben. Hasonló követelmények érvényesülnek a jogalap alátámasztására felhozott kifogás tekintetében is. Az eljárásgátló ok fennállása miatti elfogadhatatlanságot a Törvényszék szükség esetén hivatalból állapíthatja meg (lásd: 2005. december 14-i Honeywell kontra Bizottság ítélet, EBHT, EU:T:2005:455, 54. és 55. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

102 A jelen ügyben meg kell állapítani, hogy a keresetlevélben a felperes semmilyen módon nem hivatkozott akár csak lényegét tekintve az 1/2003 rendelet 25. cikke (5) bekezdése azon részének megsértésére, amelyben legfeljebb tízéves elévülési időt határoz meg a Bizottság számára a bírság kiszabására. Következésképpen, ahogyan arra Bizottság hivatkozik, a válaszban felhozott, az 1/2003 rendelet 25. cikke (5) bekezdésének megsértésére vonatkozó jogalapot mint elfogadhatatlant el kell utasítani.

103 A teljesség kedvéért meg kell állapítani, hogy az említett jogalap mindenképpen nyilvánvalóan megalapozatlan. Az 1/2003 rendelet 25. cikkének (5) bekezdésében előírt tízéves elévülési idő 1998. december 31-én kezdett telni, és legkorábban 2008. december 31-én telt volna le, ha az ugyanezen rendelet 25. cikke (6) bekezdése rendelkezéseinek megfelelően nem került volna sor az elévülési idő nyugvására. Márpedig anélkül, hogy ilyen esetleges nyugvási időt számításba kellene venni, meg kell állapítani, hogy a 2008. évi határozatot, melyet – ahogyan az a fenti 77. pontban szerepel – a bírság összegét tekintve 4 231 000 euró összegig részlegesen hatályban tartott a megtámadott határozat, 2008. június 11-én hozták meg, vagyis több mint hat hónappal a 2008. december 31-i időpont előtt.

104 A fenti megfontolások összességére tekintettel az első jogalap első kifogását mint megalapozatlant el kell utasítani.

105 A fenti 71. pontban szereplő megállapításokra tekintettel, amelyek egyfelől az első jogalap első kifogásának, másfelől az első jogalap második kifogásának és a második jogalapnak a tagolására vonatkoznak, mivel az első jogalap első kifogását mint megalapozatlant el kell utasítani, a keresetet teljes egészében el kell utasítani, anélkül hogy szükséges volna az első jogalap második kifogásáról vagy a második jogalapról nyilatkozni.

A költségekről

106 Az eljárási szabályzat 134. cikkének (1) bekezdése alapján a Törvényszék a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. A felperest, mivel pervesztesek lett, a Bizottság kérelmének megfelelően kötelezni kell a költségek viselésére.

A fenti indokok alapján

A TÖRVÉNYSZÉK (második tanács)

a következőképpen határozott:

1) A Törvényszék a keresetet elutasítja.

2) A Corporación Empresarial de Materiales de Construcción SA maga viseli saját költségeit és köteles viselni az Európai Bizottságnál felmerült költségeket.

Martins Ribeiro Gervasoni Madise

Kihirdetve Luxembourgban, a 2015. október 6-i nyilvános ülésen.

Aláírások